

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان

اداره آموزش و پرورش شهرستان رودان

گروه آموزشی متوسطه اول شهرستان رودان

واژگان مهم املایی به همراه نمونه متن املای نوبت اوّل و دوم فارسی هشتم

تهیه و تدوین: گروه آموزشی ادبیات متوسطه اوّل شهرستان رودان

خرداد ۱۳۹۹

سخنی با دانش آموزان عزیز:

لغات مهم برای املا در بخش لغت و املا ادبیات فارسی

قسمت دیگر از بخش لغت و املا فارسی بخش مربوط به املا است که شما باید لغت هایی که از لحاظ املائی از اهمیت زیادی برخوردار هستند را در این بخش به خوبی مطالعه کنید تا بتوانید نگارش آن ها را به خوبی بیاموزید. معمولاً تعداد زیادی از کلمه ها شما باید به خوبی با نحوه نگارش آن ها آشنا شوید. نکته بسیار مهمی که باید به آن توجه داشته باشید این است که لغات مربوط به املا را تنها این کلمات تشکیل نمی دهند و به صورت کلی تمامی لغاتی که در کتاب فارسی هستند از لحاظ املائی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار هستند که شما باید به خوبی آن ها را مطالعه کرده و یاد بگیرید که به درستی آن ها را بنویسید.

نکاتی مهم قبل از تمرین املا

* ابتدا کل متن درس های فارسی را بخوانید و زیر کلمات مشکل آن خط بکشید و با نوشتن کلمات هر درس در دفتر تمرین شکل صحیح کلمات را به خاطر بسپارید چون کلمه ها فقط از راه دیدن شکل آنها در ذهن ثابت می ماند.

* تا جایی که امکان دارد هم خانواده کلمات را به یاد داشته باشید تا در نوشتن کلمه دچار تردید نشوید.

* سعی کنید معنی لغات را یاد داشته باشید چون در نوشتن شکل صحیح آن کلمه تأثیر بسزایی دارد.

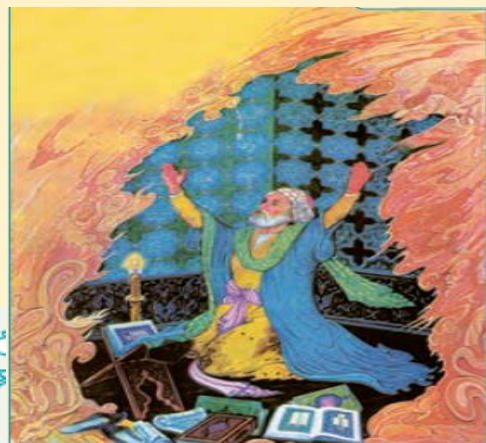
* در پایان نمونه متن های املائی نوبت اول و دوم را بررسی کنید پیشنهاد می گردد متن ها را به صورت روان خوانی بخوانید و سعی نمایید که لغات مشکل آن را مشخص کنید و باز هم در دفتر تمرین شکل صحیح آن را بنویسید (. یک بار یا چند بار)

با سپاس از همراهی شما دانش آموزان عزیز

علی احمدی سولقانی سرگروه ادبیات متوسطه اول شهرستان رودان

اردیبهشت ماه ۱۳۹۹

ستایش

ستایش:

خطابخش - پوزش پذیر - متفق - الهیتش - گنه - ماهیتش - ماورای جلالش - بصّر - منتهای جمالش - تأمل - صفایی - به تدریج - حاصل - مُحال - مصطفی

پیش از اینها

درس اول

درس اول: پیش از اینها

قصر - قصه ها - الماس - بُرّجش - عاج و بلور - رعد و برق - طنین - سیل و طوفان - نعرهٔ توفنده اش - حضور - پرس و جو - تصویر - قصد - خلوت - وضویی - بی کینه - بوریا

در زبان فارسی، بعضی حروف، مانند «ذ، ز، ض، ظ» تلفّظ (آواهای) یکسان دارند اما شکل نوشتاری آنها متفاوت است؛ با دقّت در معنا، به املاّی این گونه کلمات توجه کنید.

حکایت به خدا چه بگویم؟

اربابش - صحرا - انبوه - بفروش -

خوب، جهان را ببین!

۲

درس دوم

درس دوم: خوب جهان را ببین

دلایل - خالق بی همتا - اسرار پیچیده حکیمانه - خفاشان - چونان چراغی - پرتو - اصلی - حدقه - متناسب - پای داس مانند - قدرت - دفع - جثه - طاووس - خزان دیده - زرناب - جلوه خاصی

صورتگر ماهر

شعر: صورتگر ماهر

حیران - خاک تاریک نژند - نغز کا مکار - کاین - تصاویر - قاه قاه - هجر - زار زار - صورتگر ماهر - بی تقلید غیر - صفحه هستی

روان خوانی جوانه و سنگ

ذرات ریز - شکافت - نفس - به راحتی - آه - صورت - اطراف - تشنگی - بی حاصل - شادی و طراوت - نجات - دعوت - بال
های ظریف - سنجاقک - چند لحظه - جست و جوی - چطور - سیراب - افق - نظر - بی صبری - بوته های خار - خبره - مرداب
- خواب راحت - اخم هایش - سکوت تلخ - دشت بی حاصل - آهی کشید - آزار - طعم گوارای آب - فشرده - بی تاب - اندوه
بسیار - رطوبت دلپذیر - بهت و حیرت - چشمه پاک و زلالی

درس سوم: ارمغان ایران

کهن - درازنا - سپند فرو فروغ و فرزانی و فرهیختگی - تیره رأی - خیره روی - ارمغان - خامه - پیراسته
ازهر آرایش - پلشتی - ددی و بدی - والایی - میهن شکوهمند - خاستگاه - گرد - یلان پردل - همگنان - تبار -
نژاده و ازاده - نستوه - بسنده - بدان سان - ستبر و ستوار - هرآینه - دریغ نورزد - هان و هان - خوار - مدار -
سپاس بگزار - بی گزند.

هرگاه پسوند «ان / ی» به پایان واژه‌هایی نظیر «زنده، راننده، دونده،
پرنده» افزوده شود، این گونه نوشته می‌شوند: «زندگی، راندگی، دوندگان،
پرندگان»

فوت کوزه‌گری

حکایت

ماهر و ورزیده - فنون - دستمزد - درخواست کرد - ناسازگاری - فن کوزه‌گری - قصد به پاس حقی - بی اعتنا
رها کرد - رقابت - مرغوب ترین - لعاب - در کوره بگذارم - در نظر نداشتی .

درس چهارم: سفر شکفتن

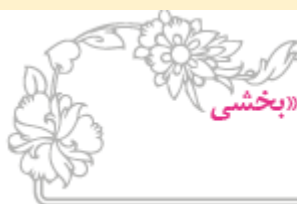
حکیمی - وضع بهتری - الآن - آه بلند - فرصت ها - ثانیه شمار - گذر - مسخره - بهتره - حتی - تصویری -
 تصویر رویایی - موفق - درآمدی عالی - نصیب - اعتبار - کسب کرده اید - بی عاطفه - آرمانی - منطقی -
 انسانیت - اصول - عده - پرفراز ونشیب - دائمی - مهارت ها - ابزار - مراسم مذهبی - جماعت - آداب خاص -
 حسّ و حال - آراسته - مشقت - استعدادها وضعف ها - ارتباط مؤثر - تصمیم گیری - تدبیر - مناسب - چیرگی
 - احساسات وهیجانان - مهر - جست وجو - طراوت .

اعداد، در متن املا همیشه با حروف نوشته می‌شوند؛ نظیر «هفت آسمان»، «چهارده
 معصوم»، «بیست» و ...

درس ششم: راه نیکبختی

افسانه و افسون - فرصت شمار - مهارت های اصلی - تلفظ واژه - مطابقت - خوانش درست متن - تشخیص معنا
 - خواندن مؤثر - طی این مراحل - ویژگی و خصوصیت - متن حماسی و پهلوانی - ستایش و نیایش - محتوای
 اندرزی - مخاطب و شنونده - لحن و آهنگ - سعادت و نیک بختی - سحر خیز - پرهیز - خرسند و خوشنود -
 زنهار - ضررها - تأمل کردن

در املاي واژه‌های «جزء» و «جز» باید دقت کنیم؛ «جزء» به معنای «بخشی»
 از کل چیزی است و «جز» به معنای «مگر، غیر، الا و ...»

درس هفتم: آداب نیکان (صفحه ۵۱ الی ۵۲)

جَنید بغدادی - عارفان قرن سوم هجری - مُریدان - احوال - بُهلول - طلب - صحرايي - ارشاد - عرض کرد - طعام خوردن -
بسمالله - لقمه - برخاست - مُرشد خلق - هنوز - به قدر - بی موقع - فهم مستمعان - آداب - خواست برخیزد - از بهر خدا -
دعوی - معترف - فرع - اصل - حلال - حرام - صد ارزاین گونه - رضا - بُغض و کینه و حسد - ذکر حق

درس: اخلاق رایانه ای (صفحه ۵۳ الی ۵۵)

دست آورد های جدید علمی - چگونگی زیست انسان - استعداد خدادادی - بیفزاید - چُر تکه - چاپار - اُسْطْرلاب - جامعه و محیط
زندگی اجتماعی - عصر چیرگی - رایانه - به طور کُل - تسلُط - فنّاوری - تار و پود - آداب و هنجارهای فرهنگی - سنّت های
اعتقادی - خاصی - داد و ستد ها - حریم - اهل - معیارها - تربیت - حصار خانواده - فضای پاک - امن - حرمت - امنیّت - فضا -
آسیب های جدی - امکانات - هویت اصلی - شکوه و حُرمت انسانی - ره آورد تمدّن - علم زده غُرب - اینترنت - مظاهر - ضعیف -
سمت وسو - منظره - روح انگیز - جلوهُ جمال - وارونه - فضایی طوفان خیز - گل ولای - مسیر کمال - اخلاق متعالی - سبب
غفلت و اسارت - پوچی - بی هیاو - حریم - اینترنت - هنجارهای اخلاقی - بُمب ویرانگر - فضایل - پایبند - رعایت حقوق.

در برخی از کلمات، نشانه «مد» (-) به کار می رود؛ مانند «درآمد، آداب، الآن،
قرآن، خوش آواز». این کلمات و مشابه آنها را باید شناخت و به کاربرد نشانه
«-» در آنها توجه داشت. به کار نبردن نشانه «مد» در این گونه واژه ها، ابهام و
اشکال ایجاد می کند؛ مانند:
مال اندیشی (عاقبت اندیشی) ← مال اندیشی (ثروت دوست)
در دسته ای دیگر از کلمه ها نیز از گذاشتن نشانه «مد» بر روی آنها باید
پرهیز کرد؛ مانند:

فرایند (فرایند) - پیشامد (پیش آمد)
دلارام (دلگرام) - همایش (همایش)

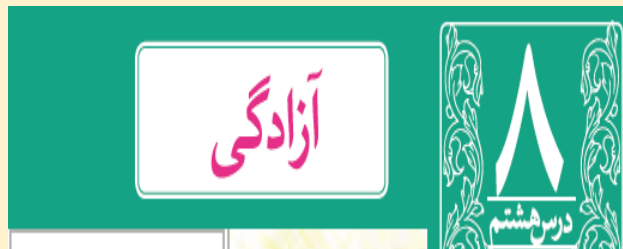

خودشناسی

حکایت

صفحه (۵۸)

جولاهه - وزارت - برخاستی - ساعتی - خاطر - جولاهگان - ابتدای خویش - به غلط نیفتیم - انگشتری - اسرار التوحید - محمد بن منور

درس هشتم : آزادگی (صفحه ۵۹ الی ۶۰)

دلق - خار - همی بُرد - لنگ لنگان - کای فرازنده - نوازنده - نژند - جیب - عزت - حد من - ثنا - عطا - سفتن - شکر گزاری - خرف گشته - خواری - خارکشی - زین به - فلان - خسی - عز آزادی و آزادگی ام .

برخی کلمات به دو شکل به کار می‌روند؛ نظیر «خرف، خرفت» یا «خورش، خورشت». هنگام نوشتن املا، لازم است به نحوه تلفظ گوینده این گونه کلمات توجه کافی داشته باشیم.

روان خوانی آقامهدی

صفحه (۶۳ الی ۶۶)

ساقهٔ علف ها - گودال - سطح لرزان - صدها آینه - هر لحظه - سلاح ها و کلاه های آهنی - خمپاره انداز ها - جعبه های خالی
 مهمات - پوکه های مسی - خیس و گل آلود - صدای شِلپ شِلپ - هفت سین - سماق و سمنو - سرنیزه و سیمینوف - مسلسل -
 مُشت و مال - صداس شلیک - زمزمه - گروهان - پوتین ها - نصفه - عجله - منتظر - شُل - وسط سنگر - سرای من - تعدادی
 بُمب - مهره های شطرنج - جبهه - دُعا - پشتیبان .

نوجوان باهوش

درس نهم: نوجوان باهوش - آشپز زادهٔ وزیر - گریهٔ امیر

میرزا ابوالقاسم فراهانی - حفظ اشعار و مطالب - به طور کامل - نوه اش - مجالس شعرا - معرفی کرد - قصیده - غزل - لحظه ای
 مکث کرد - حلاوت - زهر - شاهد - ساقی - ارادت - لهجهٔ خاصی - فوق العاده - فلسفه - استعداد بی نظیری - قائم مقام -
 سیاست - هیاهو - کاغذ ذهن - قلک ذهنش - طراوت - تعارف کرد - کاشف الکلی - خیره - تأسف بار - اسحاق - بگذار لیاقت را
 ثابت کنم - زکریای رازی - رمیده - انیس و مونس - هلهله - مقام صدر اعظمی - لقب - منشأ خدمات - هزاوهٔ فراهان - هوش و
 ذکاوت - ماه صفر - اطلاع - شیوع - جهل و نادانی - خرافات - از قضا - تحمل - صدای رسا - خطاب - مسئول - وضع - حقیقی .

همزه (ه) یکی از حرف های الفبای زبان فارسی است. این حرف، مانند سایر
 حرف ها در خط فارسی، حرکت گذاری نمی شود؛ بنابراین بهتر است بنویسیم
 «قائم» و نه «قائم»؛ «مؤدب» و نه «مؤدب».
 در املائی کلماتی مانند «جزء اول» و «شیء نورانی»، نشانهٔ «ـِ» ، کسره
 نیست؛ به این نشانه، «نقش نمای اضافه» می گویند.
 در نوشتن کلمات عربی همزه دار نیز باید توجه و دقت کافی داشت؛ مانند
 «شأن، رؤیا، مؤسس، لؤلؤ، رئوس، توطئه، ان شاءالله.»

قلم سحرآمیز

درس دهم : قلم سحر آمیز- دو نامه

چالدران - مقاومت دلیرانه - قطره های آب - نوک آن - فضا را روشن می کرد - کمال الدین بهزاد - تصویر مرغی - سقف غار - اوج - هدهد صبا - سبا - حیف - طایر - شعر حافظ - زمزمه - قلم سحر آمیز - طبیب - مصر - هند - استانبول - استعمار و بیدادگری - دعوت - گفت و گو - عربی - نیرنگ استعمار - مرجع تقلید - شیعیان - تنباکو - تحریم کند - فتوای تاریخی - صادر - استعمال - در حکم محاربه - صلوات الله و سلامه علیه - تنگنا - انگلیس - توطئه -

برخی کلمه‌ها، به گونه‌ای تلفظ و شنیده می‌شوند که با شکل نوشتاری آنها مطابقت کامل ندارد؛ مانند «پنبه، منبر، سنبل و...»
به هنگام نوشتن املاهای فارسی، به این گونه از واژه‌ها، لازم است، توجه کنیم:

نوشتار	گفتار
پنبه	پمبه
منبر	مصبر
سنبل	سمبل

پرچم داران

درس یازدهم : پرچم داران

شکوهمند - عزت - اراده اُستوار - لحظه های تلخ - احساس - پیکره - ستم ها و گزندها - عزت و اراده - دفاع مقدس - گستاخی ها - جنگ تحمیلی - خیل عظیم - پهنه خدایی - سدی - نفوذ ناپذیر - هجوم وحشیانه صدام - حامیان امریکایی - جنب و جوش - جوانان مؤمن - آزاده و زنده دل - تازش - حماسه های شگفت انگیز - تخصص و تعهد - سرزنده و پاک آیین - مایه عزت - افتخار نسل - سیمای وطن - زیور و شکوه خلاقیت - عرصه ها - آزاد منشی - عرصه ها - ماوا - مسکن - اهریمن - ناموس - حب وطن .

الفبای خط فارسی در مقایسه با الفبای خط‌های مشهور دنیا، پر نقطه‌ترین است؛ بنابراین، در نوشتن املا لازم است حرف‌های یک نقطه‌ای، دو نقطه‌ای و سه نقطه‌ای را بشناسیم و نقطه هر حرف را در جای خاص آن قرار دهیم. مثال: نزد - ترد، بنی - نبی

شیرِ حق

۱۲
درس دوازدهم

درس دوازدهم : شیرِ حق

اخلاص عمل - مُنَزّه - دَغَل - غزا - کاهلی - حیران - عفو - رحم بی محل - مرا بگذاشتی - خَدو - مأمور - شیرِ هوا - شهوت - بادِ آز - سزا.

برخی از واژه‌ها در زبان فارسی، به دو شکل نوشته و خوانده می‌شود؛ بی‌آنکه در معنای آنها تغییری ایجاد شود. در هنگام نوشتن این کلمات لازم است به تلفظ واژه و املاي درست آن دَقّت و توجّه کافی داشت؛ مانند: «هوشیار، هشیار».

اِنْ شَاءَ اللهُ

حکایت

در راهی - آستین - عقیدتش - خلل - درمی - خز فروشان - خزی خرم - اِنْ شاء الله - طرّاری - زر - حیلّت - واقف - به اتّفاق - هان! - اشتباه - موضع - فایده -

ادبیات انقلاب

۱۳
درس سیزدهم

درس سیزدهم : ادبیات انقلاب

معاصر - جلوه ای ویژه - فروپاشی نظام شاهنشاهی - شورانگیز - برجسته - برپایه اصل ولایت فقیه - اعتقاد - مذهبی - اصلی ترین عامل - سبب استواری - حقیقت - دوگانگی - وحدت - از میان برخاست - بنیان گذار - تعالیم الهی - هدف اصلی - اعلام کردند - سرچشمه زایا - ابزارها و عوامل گوناگون - انسجام - مقصود - همه آثار نظم ونثر - جامعه - مثنوی مولوی - منش اجتماعی اشخاص - اصولا - واقعه عظیم - معیارهای ارزشی - جلوه گر - شرافت - تعهد - ستم ستیزی - فضیلت - صفا - ایثار - ستم ستیزی - محتوای آثار - آرمان ها.

به این نمونه‌ها توجه کنید:
 الف) نوای خوش، بوی گل، بهای کتاب
 ب) نور خورشید، باغ زیبا، راه راست
 در ردیف «الف» کلمات «نوا»، «بو» و «بها» به مصوّت «ا» و «و» ختم شده‌اند؛ این گونه کلمات، در حالت اضافه، به «ی» میانجی نیاز دارند؛ اما کلمات «نور، باغ و راه»، در ردیف «ب»، به حرف (صامت) ختم می‌شوند و در حالت اضافه، به حرف میانجی «ی» نیازمند نیستند. به شکل درست این گروه کلمه‌ها در املانویسی دقت و توجه داشته باشیم.

درس سیزدهم: یاد حسین

لحن سوگوارانه - نف - سخنور - دوات - خامه - آه و افسوس - غرقه بحر بلا - می‌تپیدی - عطشان - نسل حیدر - اصغر - شط - کوثر - فرات - صف محشر - کلک - رقم - مکرر.

دوران اسارت - اصل و نسبش - اردوگاه های مخوف - رژیم بعث - آسرای ایرانی - سستی - اصول و آرمان ها - محدودیت - اعمال - حفظ - حدیث - وضعیت نمره هایم - شانزده جزء - آسایشگاه - روحیه کسلی - مأموران - صلیب سرخ - طبق معمول - نهایت مقصود - قیافه جدی - صاف و صادقی - نهایت - راحت - مُصمّم - محوّطه - محض - احوالپرسی - لحظ - مزیقه - دهاتشان - بهترین فرصت - فی المجلس - تأثیر گذاری - اکثر اوقات - فضیلت نماز - تغییر - اصلاح - حافظ قرآن - هجّی کردن - اسارت - حساسیتی - تبعید - مترجم - مؤدّبانه - مُسلّط -

پرنده آزادی

درس شانزدهم: پرنده آزادی - کودکان سنگ

چونان پرنده اژی بیمناک - دوزخ - توفان - تفنگ صیادی سنگدل - فلسطین - بی غلط تلفظ کند - بعثت - صعود کن - سیدرۀ المنتهی - خیره کردند - چونان مشعل - بشارت - آه - خیانت ها و مزدوری ها - هر قدر - غزّه - حماسه - بتازید - استوار - گستره - زیتون - مهیا - افقی - چهره قدس - رخساره پرفروغ.

هنگام افزودن پیشوند «ب» به فعل‌هایی که با همزه (ء) شروع می‌شوند، املائی کلمه تغییر می‌کند و «ی» جایگزین همزه می‌شود:

مانند: اندیشد ← بیندیشد
افتاد ← بیفتاد
انداخت ← بینداخت

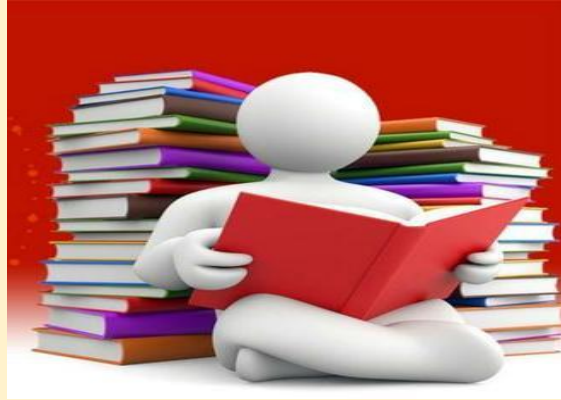
راه خوشبختی

درس هفدهم: راه خوشبختی

شکسپیر - ساحل مقصود - جزرومد - مسلماً - توفانی - فرصت - غفلت - غنیمت بشمارید - بسا اشخاص - نتیجه غفلت - گذر عمر - اعماق - تاب و تحمل - شروع - اصلاً - از فرط غرور - تلف - صرفه جویی - مسرور - صبر - توکل - اعمال و افعال - اوقات - عجز - تفکر و تأمل - اقدام تصمیم - بلافاصله - تعلل - مرتب - معینی - نشاط و شتاب و اضطراب - منحرف - متانت - شعار - راه پر خوف و خطر ایام پیری - آیندگان - سلسله کائنات - عادات - مخصوص - صرف کنیم - نظام آفرینش - مرتکب - خطای خود - انگشت ندامت - حسرت - ثمر - محال.

«تنوین»، یکی از نشانه‌های خطی زبان است که با صدای «ن» ساکن شنیده می‌شود. باید به شکل درست این نشانه، توجه داشت؛ مانند «حتماً، تقریباً، رسماً، مسلماً». نوشتن این گونه کلمات، با حرف «ن» (حتمن، تقریبین، رسمن، مسلمن) نادرست است.

نمونه متن های املائی نوبت اول و دوم

به نام خدا

متن امتحان املائی پایه ی هشتم

خانواده کوچک ترین بخش اجتماع است و برای خود، هنجار و حریم و قانون و آدابی دارد. اهل هر خانواده متناسب با آن آداب و معیارهای اخلاقی تربیت می شوند. و حریم و حرمت یکدیگر و اجتماع را پاس می دارند. هر کس به آسانی نمی تواند حصار خانواده را فروریزد و وارد فضای پاک و امن آن بشود.

چون بهلول به ویرانه ای رسید باز نشست. جنید به او رسید. بهلول پرسید: آیا سخن گفتن خود را می دانی؟ عرض کرد: آری، به قدر می گویم و بی موقع و بی حساب نمی گویم. به قدر فهم مستمعان می گویم.

زندگی کردن به یادگیری اصول و روش هایی نیاز دارد. زندگی، یک سفر است. مدت این سفر برای عده ای کم و برای عده ای دیگر طولانی و پرفرازو نشیب است. اگر همیشه خود را یک مسافر به حساب بیاوریم، باید ویژگی های یک مسافر دائمی را در خود ایجاد کنیم. و مهارت های لازم را برای کم کردن دشواری های سفر و لذت بخش کردن آن بیاموزیم.

به مورچه و کوچکی جثه ی آن بنگر که چگونه عظمت خلقت او با چشم و اندیشه ی انسان درک نمی شود. نگاه کن چگونه روی زمین راه می رود و برای به دست آوردن روزی خود تلاش می کند.

آزمون املا پایه هشتم از اول تا پایان کتاب

زندگی کردن به یادگیری اصول و روش هایی نیاز دارد زندگی یک سفر است مدت این سفر برای عده ای کم و برای عده ای دیگر طولانی و پرفراز و نشیب است اگر همیشه خود را یک مسافر به حساب بیاوریم باید ویژگی های یک مسافر دائمی را در خود ایجاد کنیم و مهارت های لازم را برای کم کردن دشواری های سفر و لذت بخش کردن آن بیاموزیم.

خانواده کوچکترین بخش اجتماع است و برای خود هنجار. و حریم و قانون و آدابی دارد اهل هر خانواده متناسب با آن آداب و معیار های اخلاقی تربیت می شوند و حریم و حرمت یکدیگر و اجتماع را پاس می دارند و هر کس به آسانی نمی تواند حصار خانواده را فرو بریزد و وارد فضای پاک و امن آن بشود.

امروز نوجوانان شاداب و با ایمان و جوانان سرزنده و پاک میهن اسلامی همانند قتل استوار و پایدار دارند که مایه عزت و افتخار نسل های امروز و فردایند و سیمای وطن را به زیور و شکوه خلاقیت و نوآوری می آریند و به لطف خداوند بزرگ در همه عرصه ها و میدان ها پرچم ایران اسلامی را با سرود سرفراز ای و آزادمنشی برخواهند افراشت.

این یکی از عادات ماست که هر چه را داریم پاس نمی داریم و همین که از دست رفت متوجه خطای خود می شویم انگشت ندامت به دندان می گزیم و سودی نمی بریم بنابراین همیشه باید به خاطر داشته باشیم که وقت عزیز و گران بهاست از تلف کردن آن جز حسرت و ندامت ثمری نخواهیم برد روزها یکی پس از دیگری از پی هم می گذرند و همین که سپری شدن باز آوردنشان محال است از گذشته درس بگیریم و حال را آگاهانه بگذرانیم و به آینده امیدوار باشیم.

نمونه املاي نوبت دوم

خويشتن را خوار مدار! زیرا در این روزگار، چشم و چراغ ایرانی؛ و در جهان، گرامی ترینی، پس دل از هرگونه آرایش و گمان درباره خویشتن پاک ساز و برهان. (درس سوم، صفحه ۳۲)

تصوّر همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.

زندگی، یک سفر است. مدت این سفر برای عده ای کم و برای عده ای دیگر طولانی و پرفراز و نشیب است. (درس چهارم، صفحه ۳۷)

اینترنت، پنجره ای است رو به جهان بیرون، پنجره ای باز به هر سمت و سو، که ممکن است منظره ای سرسبز و روح انگیز از جلوه جمال پروردگار را نشان دهد یا فضایی طوفان خیز و پر گِل ولای را پیش چشم آورد. (درس ششم، صفحه ۵۰)

هیاهوی کلاغ ها سکوت باغ را می شکست. برف به آرامی می بارید. صدای کلاغ ها گوش محمد تقی را آزار می داد؛ صدای استاد را از پشت درهای بسته به سختی می شنید. (درس هشتم، صفحه ۶۵)

زبان هر جامعه در هر دوره ای، نماینده فکر و فرهنگ همان روزگار است. بهترین راه برای آشنایی با اندیشه ها و باورهای هر جامعه، روی آوردن به ادبیات آن جامعه است. به عبارت دیگر «ادبیات، بیان حال یک جامعه است». (درس دوازدهم، صفحه ۹۱).

روزها یکی پس از دیگری، از پی هم می گذرند و همین که سپری شدند، باز آوردنشان محال است؛ از گذشته درس بگیریم، حال را آگاهانه بگذرانیم و به آینده امیدوار باشیم. (درس ۱۷، صفحه ۱۲۰، پاراگراف آخر)

متن املا پایه هشتم

در نو جوانی هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود. تصوّر همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.

انسان موجودی اجتماعی است و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای، دین، زبان، اخلاق، آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی، باورها و ارزش های خاصی دارد. افراد جامعه در برخورد ها و داد و ستد ها پایبند به آن اعتقادات و هنجارهای اخلاقی و آداب اجتماعی هستند.

نوبت اول

ایران، سرزمینی بزرگ و عزیز و شکوهمند است سرزمینی که دین و زبان و فرهنگ و جسم و جان من و تو در آن پرورش یافته و اکنون پاره ای از پیکره ی ماست.

نشاط و شتاب و اضطراب از ویژگی های نوجوانان و جوانان است، زیرا هنوز با زندگی چنان که باید آشنا شده اند و از سرد و گرم روزگار خبری ندارند. اگر کسی آنها را در راه زندگی راهنمائی نکند، ممکن است از راه راست منحرف شوند.

ادبیات به یاری ابزارها و عوامل گوناگون پدید آید. نخستین ابزار پیدایش ادبیات، زبان است. زبان، عامل انسجام و وحدت همه اقوام یک سرزمین است.

اگر اندیشه ات را به کار گیری تا بتوانی به راز آفرینش پی ببری دلایلی روشن به تو خواهند گفت که آفریننده ی مورچه ی کوچک همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست. به مورچه و کوچکی جثه ی آن بنگر که چگونه عظمت خلقت او با چشم و اندیشه ی انسان درک نمی شود. او دانه ها را به لانه ی خود می برد و در جایگاه ویژه نگه می دارد و در فصل گرما برای خوراک زمستان می کوشد. فرزندم تویی که بر فرو فروغ ایران خواهی افزود و چشم جهانیان را به خیرگی خواهی کشاند. بخوان و بجوی و بپوی و ایران و خود را بشناس و پروردگار پاک را سپاس بگزار به پاس آنکه تورا فرزند ایران برگزید.

در نوجوانی هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود. تصوّر همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است. مبادا گذر شتابان عمر را مسخره بگیرد یا به حرف بزرگ ترهائیتان گوش نکنید و از تجربه های آنان بهره نگیرید.

یکی از آسیب های جدی جامعه ی ماشینی و آراسته به علم و فن ،استفاده ی نابجا و نسنجیده از امکاناتی است که فراهم آمده است .گویی هر یک ابزاری شده اند تا ما را از هویت اصلی خویش دور سازند.

غار، تاریک و نمناک بود . قطره های آب از شکاف سقف می لغزید و از روی توده ای آهکی که از سقف آویزان بود، پایین می آمد و از نوک آن به کف سنگی غار می چکید . باریکه ای از نور خورشید به داخل غار می تابید و فضا را روشن می کرد

نوبت اول

انسان موجودی اجتماعی است.و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای ،دین،زبان،اخلاق،آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی،باورهاوارزش های خاصی دارد.

در سخن گفتن نیز باید اول ،دل ، پاک باشد.و نیت در ست باشد. و آن گفتن برای رضای خدا باشد.وگرنه سکوت و خاموشی ،نیکوتر و بهتر باشد.و در آداب خواب اصل این است که در دل تو بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی .

سفرزندگی هم به مهارت هایی نیاز دارد که بدون آن ها ،زندگی آینده پر مشقت خواهد بود. مهارت هایی نظیر: خودآگاهی،ارتباط مؤثر،تصمیم گیری،چیرگی بر احساسات وهیجانات وتفکرخلاق

فرزندم!من می دانم و بی گمانم که تو ایران را از بن جان دوست می داری؛زیرا تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی که جانشان از مهر ایران تا بنناک است ودلشان به نام و یاد ایران می تپد. به مورچه و کوچکی جثه ی آن بنگر که چگونه عظمت خلقت اوباچشم واندیشه ی انسان درک نمی شود. نگاه کن که چگونه روی زمین راه می رود و برای به دست آوردن روزی خود تلاش می کند.او دانه ها را به لانه ی خود می برد ودر جایگاه ویژه،نگه می دارد ودر فصل گرما برای خوراک زمستان می کوشد.اگر اندیشه کنی،از آفرینش مورچه دچار شگفتی خواهی شد.

نوبت اول

به مورچه و کوچکی جثه آن بنگر که چگونه عظمت خلقت او با چشم و اندیشه انسان درک نمی شود. نگاه کن چگونه روی زمین راه می رود و برای کسب روزی خود تلاش می کند.

آری، میهن شکوهمند ما، این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رایان، این کانون روشنی و راستی، این کشور مردان گرد و یلان پر دل، دلیران و شیران، پهلوانانی نام دار سرزمینی است که ما بدان می نازیم و سر از همگان بر می افرازیم.

در نوجوانی، هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود. تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و انسانیت است.

انسان موجودی اجتماعی است و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای، دین، زبان، اخلاق، آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی، باورها و ارزش های خاصی دارد.

در آداب خواب، اصل این است که بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی. جنبید دست بهلول را بوسید و او را دعا کرد.

متن املا:

ایرانیان با دیگر مردمان، پیوسته به مردی و داد رفتار می کرده اند به این سبب سرزمین ایران را سرزمین آزادگان می نامند. (۳۰)

سید جمال، این ایرانی پر شور، همه جا مردم را به آگاهی و مبارزه با استعمار و بیدادگری دعوت می کرد (۷۷).
در ایام جنگ، مردم بی گناه و سرافراز ایران هرگز رنگ نباخت و بر خود نلرزید؛ پاپرجا ماند و درس پاکی و پاسداری را به انسان های آزاده و دل زنده جهان آموخت. (۷۸)

زبان هر جامعه عامل انسجام همه اقوام و نماینده فکر و فرهنگ یک سرزمین است. کلید شناخت هر ملتی ادبیات آن ملت است. (۹۱)

محمد در آغوش پدرش چونان پرنده ای بیمناک آشیان دارد و بال هایش در برابر طوفان ناتوان است: در برابر تیرگی و آنها که در بالا در پروازند. او در سایه خود تنهاست. محمد خونی است که از بعثت پیامبران جوشیده است، پس ای محمد صعود کن. (۱۱۲)

روزگار دریایی است که کشتی زندگانی ما بر روی آن به سوی ساحل مقصود می رود. این دریای بزرگ، همیشه در جزر و مد است، بسا اشخاص که در نتیجه غفلت از گذر عمر استفاده نکردند و به اعماق این دریا فرو رفتند. (۱۱۸)

نمونه املاى نوبت اول

در نوجوانى هرگز در خيال كسى نمى گنجد كه در آينده به انسانى بى عاطفه و بداخلاق
تبديل شود. تصوّر همه از آينده يك زندگى آرمانى، منطقى و سرشار از عشق و عاطفه
وانسانيت است.

انسان موجودى اجتماعى است و هر جامعه اى در سرزمين ويژه اى، دين، زبان، اخلاق، آداب
و هنجارهاى فرهنگى و سنت هاى اعتقادى، باورها و ارزش هاى خاصى دارد. افراد جامعه
در برخورد ها و داد و ستدها پايبنده به آن اعتقادات و هنجارهاى اخلاقى و آداب اجتماعى
هستند.

ايران، سرزمينى بزرگ و عزيز و شكوه مند است سرزمينى كه دين و زبان و فرهنگ و جسم و
جان من و تو در آن پرورش يافته و اکنون پاره اى از پيكره ماست .

نشاط و شتاب و اضطراب از ويژگى هاى نوجوانان و جوانان است، زيرا هنوز با زندگى چنانكه
بايد آشنا شده اند و از سرد و گرم روزگار خبرى ندارند. اگر كسى آنها را در راه زندگى راهنمائى
نكند، ممكن است از راه راست منحرف شوند.

نمونه املاى نوبت اول

پرهای طاووس چونان برگ خزان دیده، می ریزد و دوباره می روید تا دیگر بار شکل و رنگ زیبای گذشته ی
خود را بازیابد. اگر در تماشای یکی از آن ها دقت کنی، لحظه اى به سرخی گل، و لحظه اى دیگر به سبزی و گاه به
زردی زرتاب جلوه می کند.

در نوجوانى هرگز در خيال كسى نمى گنجد كه در آينده به انسانى بى عاطفه و بداخلاق
تبديل شود. تصوّر همه از آينده يك زندگى آرمانى، منطقى و سرشار از عشق و عاطفه و انسانيت است.

رايانه، اينترنت، تلفن همراه و ديگر توليدات علمى از مظاهر آفرينش گرى انسان، اين بنده ي ضعيف خداوند،
است. اينترنت پنجره اى است رو به جهان بيرون، پنجره اى باز به هر سمت و سو كه ممكن است منظره اى سرسبز
و روح انگيز از جلوه ي جمال پروردگار را نشان دهد. يافضايى طوفان خيز و پر گل ولاى را پيش چشم آورد و بوى
ناخوش آن فضاى خانه ي شما را نيز فرا بگيرد.

بهلول گفت: «در آداب خواب، اصل این است که در دل تو بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی.»

نمونه املاي نوبت اول

میهن شکوهمند ما، این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رایان، این کانون روشنی و راستی، این کشور مردان گرد، یلان پردل، دلیران و شیران، پهلوانانی نامدار، سرزمینی است که ما بدان می نازیم و سر از همگنان بر می افرازیم. در نوجوانی هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود. تصور همه از آینده، یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.

بهلول گفت: تو دعوی دانایی می کردی، اکنون که به نادانی خود معترف شدی، تو را می آموزم. بدان که اینها که به تو گفتم همه فرع است و اصل در خوردن، آنست که لقمه حلال باید. در سخن گفتن نیز، اول، دل، پاک باشد نیت درست باشد.

انسان موجودی اجتماعی است و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای دین، زبان، اخلاق آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی، باورها و ارزش های خاصی

دارد. افراد جامعه در برخوردها و داد و ستدها پایبند به آن اعتقادات و هنجارهای اخلاقی و آداب اجتماعی هستند.

در کتاب نهج البلاغه، حضرت علی علیه السلام، درباره آفرینش طاووس و جثّه

ظریف مورچه ها نیز سخن به میان آورده است.

نمونه املاي نوبت دوم

خويشتن را خوار مدار! زيرا در اين روزگار، چشم و چراغ ايراني؛ و در جهان، گرامي تريني، پس دل از هرگونه آلايش و گمان درباره خويش پاک ساز و برهان. (درس سوم، صفحه ۳۲)

تصوّر همه از آينده يك زندگي آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانيت است.

زندگي، يك سفر است. مدت اين سفر براي عده‌اي كم و براي عده‌اي ديگر طولاني و پرفراز و نشيب است. (درس چهارم، صفحه ۳۷)

اينترنت، پنجره‌اي است رو به جهان بيرون، پنجره‌اي باز به هر سمت وسو، كه ممكن است منظره‌اي سرسبز و روح انگيز از جلوه جمال پروردگار را نشان دهد يا فضايي طوفان خيز و پر گيل ولاي را پيش چشم آورد. (درس ششم، صفحه ۵۰)

هياهوي كلاغ‌ها سكوت باغ را مي شكست. برف به آرامي مي باريد. صدای كلاغ‌ها گوش محمد تقی را آزار مي داد؛ صدای استاد را از پشت دره‌اي بسته به سختي مي شنيد. (درس هشتم، صفحه ۶۵)

زبان هر جامعه در هر دوره‌اي، نماينده فكر و فرهنگ همان روزگار است. بهترين راه براي آشنايي با اندیشه‌ها و باورهاي هر جامعه، روی آوردن به ادبيات آن جامعه است، به عبارت ديگر «ادبيات، بيان حال يك جامعه است». (درس دوازدهم، صفحه ۹۱).

روزها يكي پس از ديگري، از پي هم مي گذرند و همين كه سپري شدند، باز آوردنشان محال است؛ از گذشته درس بگيريم، حال را آگاهانه بگذرانيم و به آينده اميدوار باشيم. (درس ۱۷، صفحه ۱۲۰، پاراگراف آخر)

نمونه املاي نوبت اول

علم و دانش و دستاوردهاي جديد علمي، پيوسته چهره‌ي جهان و چگونگي زيست انسان را دگرگون مي سازد. بشر به كمك عقل و استعداد خدادادي خويش، تلاش مي كند تا ابزاري پديد آورد كه رنج زندگي را كم كند و بر آسايش آن بيفزاید

و در آداب خواب اصل اين است كه در دل تو بغض و كينه و حسد مسلمانان نباشد و در ذكر حق باشي تا به خواب روی. جنيد دست بهلول را بوسيد و او را دعا كرد.

زندگي كردن به يادگيري اصول و روش‌هايي نياز دارد. زندگي يك سفر است. مدت اين سفر براي عده‌اي كم و براي عده‌اي ديگر طولاني و پرفراز و نشيب است. اگر هميشه خود را يك مسافر به حساب بياوريم بايد ويژگي‌هاي يك مسافر دائمي را در خود ايجاد كنيم و مهارت‌هاي لازم را براي كم كردن دشواري‌هاي سفر و لذت بخش كردن آن بياوريم.

آری میهن شکوهمند ما ، این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رایان ، این کانون روشنی و راستی ، این کشور مردان گرد ، یلان پردل ، دلیران و شیران ، پهلوانانی نامدار ، سرزمینی است ، که ما بدان می نازیم و سر از همگان بر می افرازیم .

اکنون اگر می خواهی ، در مورد شگفتی آفرینش ملخ ، سخن بگو که خدا برای او ، دو چشم سرخ و دو حدقه ، چونان ماه تابان آفریده و به او گوش پنهان و دهانی متناسب اندامش بخشید . ملخ حواسی نیرومند و دو دندان پیشین دارد که گیاهان را می چیند و دو پای داس مانند که اشیا را بر می دارد .

نمونه املای نوبت دوم

فرزندم ، من می دانم که تو ایران را از بن جان دوست می داری . زیرا تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی . از آن پاکان که جانشان از مهر ایران تابناک است و دلشان به نام و یاد ایران می تپد .

در دوران جنگ تحمیلی ، خیل عظیم نوجوانان و جوانان بسیجی و جان برکفان ارتشی و سپاهی ، این پهنه ی خدایی را به بنیانی استوار و سدّی نفوذ ناپذیر و پایدار در برابر هجوم وحشیانه ی صدام و حامیان آمریکایی او تبدیل کردند .

وقتی شما به یک اثر ادبی مانند شاهنامه ، گلستان و مثنوی مولوی رو می کنید ، چهره ی انسان های آن جامعه و رفتار و منش اجتماعی اشخاص را پیش چشم خود دارید . اصولا کلید شناخت هر ملتّی ، ادبیّات آن ملتّ است .

ای کسی که دوره ی نوجوانی را می گذرانی و از فرط غرور گمان می کنی روزگار درازی در پیش داری ، حساب کار خود را داشته باش که روزگار چون باد و ابر ، ناپایدار و گذرا است . عمر خود را تلف نکن . در وقت خویش صرفه جویی کن . قدر امروز را بدان و کار امروز را به فردا میفکن .

نمونه املای نوبت اول

خانواده ، کوچک ترین بخش اجتماع است و برای خود ، هنجار و حریم و قانون و آدابی دارد . اهل هر خانواده ، متناسب با آن آداب و معیارهای اخلاقی ، تربیت می شوند و حریم و حرمت یکدیگر و اجتماع را پاس می دارند . هر کس به آسانی نمی تواند حصار خانواده را فرو بریزد و وارد فضای پاک و امن آن بشود .

اکنون اگر می خواهی ، در مورد شگفتی های ملخ ، سخن بگو که خدا برای او دو چشم سرخ و دو حدقه ، چونان ماه تابان آفرید ، و به او دو گوش پنهان و دهانی متناسب اندامش بخشید . ملخ ، حواسی نیرومند و دو دندان پیشین دارد که گیاهان را می چیند و دو پای داس مانند که اشیا را بر می دارد .

هان و هان ! خویشتن را خوار مدار ! زیرا در این روزگار ، چشم و چراغ ایران تویی ؛ و در جهان ، گرامی ترینی ؛ پس دل از هر گونه آرایش و آلودگی و گمان درباره ی خویش پاک ساز و برهان و بدین سخن ، یاد آور که فرزندان ایران و بیسه ی فرهنگ و ادب و اندیشه را ، شیر شیران هستی .

مبادا گذر شتابان عمر را به مسخره بگیرید . یا به حرف بزرگ ترهایتان گوش نکنید و از تجربه های آنان ، بهره نگیرید . اگر چنین کنید ، پانزده یا بیست سال دیگر ، به خود یا به دیگری خواهید گفت : ای کاش کسی را داشتیم که ...

سفر زندگی هم به مهارت هایی نیاز دارد که بدون آن ها ، زندگی آینده ، پر مشقت خواهد بود ، مهارت هایی نظیر :

- * خود آگاهی : شناخت توانایی ها ، نیاز ها ، استعدادها و ضعف ها ی خود.
- * ارتباط مؤثر : ارتباط سنجیده و درست با دیگران.
- * تصمیم گیری : تدبیر مناسب در موقعیت های مهم زندگی .
- * چیرگی بر احساسات و هیجانات : مهار احساسات گوناگون ، مانند : عشق ، خشم ، نفرت ، ترس و حتی شادی
- * تفکر خلاق : مهارت در کشف و نو آوری ، جست و جوی راه حل های جدید برای رویارویی با مشکلات.

نمونه املاي نوبت اول

« به نام خدایی که جان آفرید سخن گفتن اندر زبان آفرید »

از شگفت انگیز ترین پرندگان در آفرینش ، طاووس است که خداوند آن را در استوارترین شکل بیافرید؛ با بال های زیبا که پره های آن به روی یکدیگر انباشته شده و دم کشیده اش که آن را چونان چتری گشوده است که طاووس آن را بر سر خود سایبان می سازد. (صفحه ۱۸)

میهن شکوهمند ما، این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رأیان ، این کانون روشنی و راستی ، این کشور مردان گرد، یلان پردل ، پهلووانانی نامدار، سرزمینی که ما بدان می نازیم و سر از همگنان بر می افرازیم. (صفحه ۳۱)

در نوجوانی ، هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود . تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی ، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است. (صفحه ۳۷)

هر متن به تناسب درون مایه خود ، ویژگی و خصوصیتی دارد ؛ متن حماسی با حالت پهلوانی و پیکار گرانه خوانده می شود و متنی که ستایش و نیایش پروردگار را باز گو می کند ، با حالت فروتنی و خاکساری خوانده می شود. (صفحه ۴۴)

پهلول گفت: «تو دعوی دانایی می کردی ، اکنون که به نادانی خود معترف شدی ، تو را بیاموزم . بدان که اینها که تو گفتی همه فرع است و اصل در خوردن آن است که لقمه حلال باید. (صفحه ۴۸)

یکی از آسیب های جدی جامعه ما شینی و آراسته به علم و فن استفاده نابجا و نسنجیده از امکاناتی است که فراهم آمده است. علم و فن وهمه آنچه از رهاورد دانش بشری ، پدید می آیند، زمانی مفیدند که در راه خدمت به پیشرفت خلق خدا به کار گرفته شوند و انسان را در مسیر کمال و رسیدن به اخلاق متعالی ، کمک کنند. (صفحه ۵۰)

محمد تقی سرانجام توانست با تلاش فراوان به مقام صدر اعظمی برسد و لقب امیر کبیر بیابد و منشا خدمات فراوانی برای کشور عزیزش ، ایران ، باشد. (صفحه ۶۷)

فرزندم ، هوشمند دلبندم ، خدای بزرگ پشت و پناه تو و میهن ! تن و جانم بی گزند و میهنم آبادان باد !
(صفحه ۳۲)

نوبت دوم

خویشتن را خوار مدار ! زیرا در این روزگار، چشم و چراغ ایرانی ؛ و در جهان ، گرمی ترینی ، پس دل از هرگونه آرایش و گمان
درباره خویش پاک ساز و برهان. (درس سوم، صفحه ۳۲)

تصوّر همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.

زندگی، یک سفر است. مدت این سفر برای عدّه‌ای کم و برای عدّه‌ای دیگر طولانی و پرفراز و نشیب است. (درس چهارم، صفحه
۳۷)

اینترنت، پنجره‌ای است رو به جهان بیرون، پنجره‌ای باز به هر سمت و سو، که ممکن است منظره‌ای سرسبز و روح انگیز از جلوه
جمال پروردگار را نشان دهد یا فضایی طوفان خیز و پر گل ولای را پیش چشم آورد. (درس ششم، صفحه ۵۰)

هیاهوی کلاغ ها سکوت باغ را می شکست. برف به آرامی می بارید. صدای کلاغ ها گوش محمد تقی را آزار می داد؛ صدای استاد
را از پشت درهای بسته به سختی می شنید. (درس هشتم، صفحه ۶۵)

زبان هر جامعه در هر دوره‌ای، نماینده فکر و فرهنگ همان روزگار است. بهترین راه برای آشنایی با اندیشه‌ها و باورهای هر جامعه،
روی آوردن به ادبیات آن جامعه است، به عبارت دیگر «ادبیات، بیان حال یک جامعه است». (درس دوازدهم، صفحه ۹۱).

روزها یکی پس از دیگری، از پی هم می گذرند و همین که سپری شدند، باز آوردنشان محال است؛ از گذشته درس بگیریم، حال
را آگاهانه بگذرانیم و به آینده امیدوار باشیم. (درس ۱۷، صفحه ۱۲۰، پاراگراف آخر)

در نو جوانی هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود . تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی ،منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.

انسان موجودی اجتماعی است و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای ، دین، زبان، اخلاق، آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی، باورها و ارزش های خاصی دارد .افراد جامعه در برخورد ها و داد و ستد ها پایبند به آن اعتقادات و هنجارهای اخلاقی و آداب اجتماعی هستند .

ایران ، سرزمینی بزرگ و عزیز و شکوهمند است سرزمینی که دین و زبان و فرهنگ و جسم و جان من و تو در آن پرورش یافته و اکنون پاره ای از پیکره ی ماست.

نشاط و شتاب و اضطراب از ویژگی های نوجوانان و جوانان است ،زیرا هنوز با زندگی چنان که باید آشنا شده اند و از سرد و گرم روزگار خبری ندارند .اگر کسی آنها را در راه زندگی راهنمایی نکند ،ممکن است از راه راست منحرف شوند .

ادبیات به یاری ابزارها و عوامل گوناگون پدید آید .نخستین ابزار پیدایش ادبیات ،زبان است . زبان ،عامل انسجام و وحدت همه اقوام یک سرزمین است .

نوبت اول

میهن شکوهمند ما این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رایان ،سرزمینی است که ما بدان می نازیم هان و هان خویشان را خوار مدار .تو از آن آزاداندیشانی هستی که پایدار و نستوه چون کوه می کوشند ان گروه از ایرانیان را که از خویش بیگانه شده اند به خویشان باز آورند.

شیخ در پی او روان شد بهلول پرسید آداب سخن گفتن را می دانی عرض کرد آری به قدر می گویم و بی موقع و بی حساب نمی گویم .بهلول گفت تو دعوی دانایی می کردی اکنون که به نادانی خود معترف شدی تو را بیاموزم .و در آداب خواب اصل این است که در دل تو بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا خواب بروی .

زندگی کردن به یادگیری اصول و روش هایی نیاز دارد به شغل خوبی فکر می کنید که در آمدی عالی نصیب شما کند به احترام و اعتباری که برای خود کسب کرده اید می اندیشید و به یک زندگی آرمانی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت می اندیشید

آسانی نمی تواند حصار خانواده را فرو ریزد و وارد فضای پاک و هر خانواده برای خود هنجار و حریم و قانون دارد .هرکس به امن آن بشود شکستن شکوه و حرمت انسانی و کم رنگ شدن آداب و اخلاق رهاورد تمدن ماشینی و علم زده ی غرب است .اکنون عصر چیرگی ماشین و روزگار تسلط دستاوردهای علمی بر تاروپود زندگی بشر است.

نوبت دوم

فرزندم ، من می دانم که تو ایران را از بن جان دوست می داری .زیرا تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی .از آن پاکان که جانشان از مهر ایران تابناک است و دلشان به نام و یاد ایران می تپد.

در دوران جنگ تحمیلی ، خیل عظیم نوجوانان و جوانان بسیجی و جان برکفان ارتشی و سپاهی، این پهنه ی خدایی را به بنیانی استوار و سدّی نفوذ ناپذیر و پایدار در برابر هجوم وحشیانه ی صدام و حامیان آمریکایی او تبدیل کردند.

وقتی شما به یک اثر ادبی مانند شاهنامه ، گلستان و مثنوی مولوی رو می کنید ، چهره ی انسان های آن جامعه و رفتار و منش اجتماعی اشخاص را پیش چشم خود دارید. اصولا کلید شناخت هر ملّتی ، ادبیّات آن ملّت است.

ای کسی که دوره ی نوجوانی را می گذرانی و از فرط غرور گمان می کنی روزگار درازی در پیش داری، حساب کار خود را داشته باش که روزگار چون باد و ابر ، ناپایدار و گذرا است . عمر خود را تلف نکن . در وقت خویش صرفه جویی کن . قدر امروز را بدان و کار امروز را به فردا میفکن.

خانواده ، کوچک ترین بخش اجتماع است و برای خود ، هنجار و حریم و قانون و آدابی دارد . اهل هر خانواده ، متناسب با آن آداب و معیارهای اخلاقی ، تربیت می شوند و حریم و حرمت یکدیگر و اجتماع را پاس می دارند . هر کس به آسانی نمی تواند حصار خانواده را فرو بریزد و وارد فضای پاک و امن آن بشود.

نوبت دوم

* این یکی از عادات ماست که هرچه را داریم ، پاس نمی داریم و همین که از دست رفت ، متوجّه خطای خود می شویم . انگشت ندامت به دندان می گزیم و سودی نمی بریم . بنابراین ، همیشه باید به خاطر داشته باشیم که وقت ، عزیز و گران بهاست . از تلف کردن آن جز حسرت و ندامت ثمری نخواهیم برد .

* وقتی شما به یک اثر ادبی مانند شاهنامه ، گلستان ، و مثنوی مولوی رو می کنید ، چهره ی انسان های آن جامعه و رفتار و منش اجتماعی اشخاص را پیش چشم خود دارید . اصولا کلید شناخت هر ملّتی ، ادبیّات آن ملّت است . سردار لبخندی زد . آرام شد و زیر لب شعر حافظ را زمزمه کرد . شعر و نقّاشی کار خود را کرده بود . کمال الدین بهزاد به سردار نزدیک شد و پارچه را از روی زخم وی گشود . سردار گفت : « آفرین بر قلم سحر آمیزت ! من درد را فراموش کردم . نقّاشی تو طبیب زخم های ماست . »

آورده اند که شیخ جنید بغدادی ، از عارفان قرن سوم هجری ، از شهر بیرون رفت و مریدان از پی او می رفتند . شیخ از احوال بهلول پرسید . مریدان گفتند : « او مردِ دیوانه ای است و تو را با او چه کار ؟ » گفت : « او را طلب کنید که مرا با او کار است . » او را در صحرائی یافتند و شیخ را پیش او بردند .

زندگی کردن به یادگیری اصول و روش هایی نیاز دارد . زندگی ، یک سفر است . مدّت این سفر برای عدّه ای کم و برای عدّه ای دیگر طولانی و پر فراز و نشیب است . اگر همیشه خود را یک مسافر به حساب بیاوریم باید ویژگی های یک مسافر دائمی را در خود ایجاد کنیم و مهارت های لازم را برای کم کردن دشواری های سفر و لذّت بخش کردن آن بیاموزیم .

نوبت اول

اگر اندیشه ات را به کار گیری تا بتوانی به راز آفرینش پی ببری دلایلی روشن به تو خواهند گفت که آفریننده ی مورچه ی کوچک همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست . به مورچه و کوچکی جثه ی آن بنگر که چگونه عظمت خلقت او با چشم و اندیشه ی انسان درک نمی شود . او دانه ها را به لانه ی خود می برد و در جایگاه ویژه نگه می دارد و در فصل گرما برای خوراک زمستان می کوشد

فرزندم تویی که بر فروغ ایران خواهی افزود و چشم جهانیان را به خیرگی خواهی کشاند. بخوان و بجوی و بیوی و ایران و خود را بشناس و پروردگار پاک را سپاس بگذار به پاس آنکه تو را فرزند ایران برگزید.

در نوجوانی هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود.

تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است. مبادا گذر شتابان عمر را مسخره بگیرد یا به حرف بزرگ ترهائیتان گوش نکنید و از تجربه های آنان بهره نگیرید.

یکی از آسیب های جدی جامعه ی ماشینی و آراسته به علم و فن، استفاده ی نابجا و نسنجیده از

امکاناتی است که فراهم آمده است. گویی هر یک ابزاری شده اند تا ما را از هویت اصلی خویش دور سازند.

غار، تاریک و نمناک بود. قطره های آب از شکاف سقف می لغزید و از روی توده ای آهکی که از سقف ویزان بود، پایین می آمد و از نوک آن به کف سنگی غار می چکید. باریکه ای از نور خورشید به اخل غار می تابید و فضا را روشن می کرد.

املاي تحریري پایه هشتم نوبت اول

به مورچه و کوچکی جثّه آن بنگر که چگونه عظمت خلقت او با چشم و اندیشه انسان درک نمی شود. نگاه کن چگونه روی زمین راه می رود و برای کسب روزی خود تلاش می کند.

آری، میهن شکوهمند ما، این خاستگاه بخردان و دانایان و روشن رایان، این کانون روشنی و راستی، این کشور مردان گرد و یلان پر دل، دلیران و شیران، پهلوانانی نام دار سرزمینی است که ما بدان می نازیم و سر از همگان بر می افرازیم.

در نوجوانی، هرگز در خیال کسی نمی گنجد که در آینده به انسانی بی عاطفه و بد اخلاق تبدیل شود. تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و انسانیت است.

انسان موجودی اجتماعی است و هر جامعه ای در سرزمین ویژه ای، دین، زبان، اخلاق، آداب و هنجارهای فرهنگی و سنت های اعتقادی، باورها و ارزش های خاصی دارد.

در آداب خواب، اصل این است که بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی. جنبید دست بهلول را بوسید و او را دعا کرد.

با سپاس از توجه شما عزیزان :

گروه آموزشی ادبیات متوسطه اول شهرستان رودان خرداد ۱۳۹۹